

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskaplege fag

KONTINUASJONSEKSAMEN

Emnekode:	3524
Emnenavn:	Examen Philosophicum
Studiepoeng for emnet:	10
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	60 %
Eksamensdato:	4. juni 2013
Eksamensstad:	Bø
Lengde/tidsrom:	3 timer, kl.09.00 – 12.00
Målform:	Bokmål/nynorsk
Ant. sider inkl. framside	2
Tillatne hjelpe middel:	Ingen
Merknader:	Studentane svarar på <i>ei</i> oppgåve.
Ant. vedlegg:	Ingen

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

BOKMÅL:

Enten:

Oppgave 1

Gjør rede for Aristoteles' lære om de fire årsaker. Aristoteles mener at læren om de fire årsaker gjelder både for naturlige og for kunstige, mennesketilvirkede ting. Gi minst ett eksempel på hvordan en naturlig ting og minst ett eksempel på hvordan en kunstig, mennesketilvirket ting kan forklares eller forstås i lys av de fire årsaker. Gjør så rede for Aristoteles' argument i *Fysikken* om at naturen og ting i den må være formålsrettet. I hvilken grad kan dette argumentet betraktes som en innvending mot Demokrits lære om atomene som tingenes bestanddeler og som forklaring på at ting blir til? Forklar.

Eller:

Oppgave 2

Gjør rede for rasjonalismen og empirismen i erkjennelsesteorien. Plasser Kant i forhold til disse to posisjonene. Forklar Kants lære om erkjennelsens "aprioriske former": nevn de mest sentrale og kom inn på Kants argumentasjon for at nettopp disse er erkjennelsens a priori elementer (eller betingelser). Gjør i denne sammenhengen rede for den såkalte "kopernikanske vending" som Kant foretar i sin erkjennelsesteori. Hvordan stiller Kant seg til Humes analyse av begrepet om årsak og virkning? Forklar.

NYNORSK:

Anten:

Oppgåve 1

Gjer greie for Aristoteles' lære om dei fire årsakene. Aristoteles meiner at læra om dei fire årsaker gjelder både for naturlige og for kunstige, mennesketilverka ting. Gjev minst eitt døme på korleis ein naturlig ting og minst eit døme på korleis ein kunstig, mennesketilvirket ting kan forklarast eller forståast i lys av dei fire årsaker. Gjer deretter greie for Aristoteles' argument i *Fysikken* om at naturen og ting i den må vere formålsretta. I kva grad kan vi sjå på dette argumentet som ei innvending mot Demokrits lære om atom som byggjesteinane i ting og som forklaring på at ting blir til? Forklar.

Eller:

Oppgåve 2

Gjer greie for rasjonalismen og empirismen i kunnskapslæra. Plasser Kant i høve til desse to posisjonane. Forklar Kants lære om erkjenningas "aprioriske former": nemn dei mest sentrale og kom inn på Kants argumentasjon for at nettopp desse er kunnskapens a priori element (eller vilkår). Gjer i denne samanhengen greie for den såkalla "kopernikanske vending" som Kant foretek i kunnskapslæra si. Korleis stiller Kant seg til Humes analyse av omgrepene om årsak og verknad? Forklar.